

Sri Rama

Pattabhishekam Sarga

శ్రీరామ పట్టాభిషేక సర్గః

(యుద్ధకాండం)

శిరస్యంజలిమాధాయ కైకేయ్యానందవర్ధనః |

బభాషే భరతో జ్యేష్ఠం రామం సత్యపరాక్రమం || 1

||

పూజితా మామికా మాతా దత్తం రాజ్యమిదం మమ

|

తద్దదామి పునస్తుభ్యం యథా త్వమదదా మమ

|| 2 ||

ధురమేకాకినా న్యస్తామృషభేణ బలీయసా |

కిశోరవద్గురుం భారం న వోఢుమహముత్సహే || 3

||

వారివేగేన మహతా భిన్నః సేతురివ క్షరన్ |

దుర్బంధనమిదం మన్యే రాజ్యచ్ఛిద్రమసంవృతం ||

4 ||

గతిం ఖర ఇవాశ్వస్య హంసస్యేవ చ వాయసః |

నాన్వేతుముత్సహే రామ తవ మార్గమరిందమ ||

5 ||

యథా చారోపితో వృక్షో జాతశ్చాంతర్నివేశనే |

మహాంశ్చ సుదురారోహో మహాస్కంధః ప్రశాఖవాన్

|| 6 ||

శీర్యేత పుష్పితో భూత్వా న ఫలాని ప్రదర్శయన్ |

తస్య నానుభవేదర్థం యస్య హేతోః స రోప్యతే || 7

||

ఏషోపమా మహాబాహో త్వదర్థం వేత్తుమర్హసి |
యద్యస్మాన్మనుజేంద్ర త్వం భక్తాన్భుత్యాన్న శాధి
హి || 8 ||

జగదద్యాభిషిక్తం త్వామనుపశ్యతు సర్వతః |
ప్రతపంతమివాదిత్యం మధ్యాహ్నా దీప్తతేజసం || 9
||

తూర్యసంఘాతనిర్ఘోషైః కాంచీనూపురనిస్వనైః |
మధురైర్గీతశబ్దైశ్చ ప్రతిబుధ్యస్వ రాఘవ || 10 ||

యావదావర్తతే చక్రం యావతీ చ వసుంధరా |
తావత్త్వమిహ సర్వస్య స్వామిత్వమనువర్తయ ||
11 ||

భరతస్య వచః శ్రుత్వా రామః పరపురంజయః |
తథేతి ప్రతిజగ్రాహ నిషసాదాసనే శుభే || 12 ||

తతః శత్రుఘ్నవచనాన్నిపుణాః శ్మశ్రువర్ధకాః |
సుఖహస్తాః సుశీఘ్రాశ్చ రాఘవం పర్యుపాసత ||

13 ||

పూర్వం తు భరతే స్నాతే లక్ష్మణే చ మహాబలే |
సుగ్రీవే వానరేంద్రే చ రాక్షసేంద్రే విభీషణే || 14 ||

విశోధితజటః స్నాతశ్చిత్రమాల్యానులేపనః |
మహార్థవసనో రామస్తస్థౌ తత్ర శ్రియా జ్వలన్ || 15 ||

ప్రతికర్మ చ రామస్య కారయామాస వీర్యవాన్ |
లక్ష్మణస్య చ లక్ష్మీవానిక్షాకుకులవర్ధనః || 16 ||

ప్రతికర్మ చ సీతాయాః సర్వా దశరథస్త్రియః |
ఆత్మనైవ తదా చక్రుర్మనస్వినో మనోహరం || 17 ||

తతో వానరపత్నీనాం సర్వాసామేవ శోభనం |

చకార యత్నాత్కౌసల్యా ప్రహృష్టా పుత్రవత్సలా ||

18 ||

తతః శత్రుఘ్నవచనాత్సుమంత్రో నామ సారథిః |

యోజయిత్వాఽభిచక్రామ రథం సర్వాంగశోభనం ||

19 ||

అర్కమండలసంకాశం దివ్యం దృష్ట్వా రథోత్తమం |

ఆరురోహ మహాబాహూ రామః సత్యపరాక్రమః ||

20 ||

సుగ్రీవో హనుమాంశ్చైవ మహేంద్రసదృశద్యుతీ |

స్నాతౌ దివ్యనిభైర్వస్త్రైర్జగ్ముతుః శుభకుండలౌ || 21

||

వరాభరణసంపన్నా యయుస్తాః శుభకుండలాః |

సుగ్రీవపత్న్యః సీతా చ ద్రష్టుం నగరముత్సుకాః ||

22 ||

అయోధ్యాయాం తు సచివా రాజ్ఞో దశరథస్య యే |

పురోహితం పురస్కృత్య మంత్రయామాసురర్థవత్

|| 23 ||

అశోకో విజయశ్చైవ సుమంత్రశ్చైవ సంగతాః |

మంత్రయన్త్రామవృద్ధ్యర్థమృద్ధ్యర్థం నగరస్య చ || 24

||

సర్వమేవాభిషేకార్థం జయార్హస్య మహాత్మనః |

కర్తుమర్హథ రామస్య యద్యన్మంగళపూర్వకం || 25

||

ఇతి తే మంత్రిణః సర్వే సందిశ్య తు పురోహితం |

నగరాన్నిర్యయుస్తూర్ణం రామదర్శనబుద్ధయః ||

26 ||

హరియుక్తం సహస్రాక్షో రథమింద్ర ఇవానఘః |

ప్రయయౌ రథమాస్థాయ రామో నగరముత్తమం ||

27 ||

జగ్రాహ భరతో రశ్మిఞ్శత్రుఘ్నశ్చత్రమాదదే |

లక్ష్మణో వ్యజనం తస్య మూర్ధ్ని సంపర్యవీజయత్

|| 28 ||

శ్వేతం చ వాలవ్యజనం జగ్రాహ పురతః స్థితః |

అపరం చంద్రసంకాశం రాక్షసేంద్రో విభీషణః || 29

||

ఋషిసంఘైస్తదాఽఽకాశే దేవైశ్చ సమరుద్గణైః |

స్తూయమానస్య రామస్య శుశ్రువే మధురధ్వనిః ||

30 ||

తతః శత్రుంజయం నామ కుంజరం పర్వతోపమం |

ఆరురోహ మహాతేజాః సుగ్రీవః ప్లవగర్షభః || 31 ||

నవనాగసహస్రాణి యయురాస్థాయ వానరాః |

మానుషం విగ్రహం కృత్వా సర్వాభరణభూషితాః ||

32 ||

శంఖశబ్దప్రణాదైశ్చ దుందుభీనాం చ నిస్స్వవైః |

ప్రయయౌ పురుషవ్యాఘ్రస్తాం పురీం

హరీంయమాలినీం || 33 ||

దదృశుస్తే సమాయాంతం రాఘవం సపురస్సరం |

విరాజమానం వపుషా రథేనాతిరథం తదా || 34

||

తే వర్ధయిత్వా కాకుత్స్థం రామేణ ప్రతినందితాః |

అనుజగ్ముర్మహాత్మానం భ్రాతృభిః పరివారితం ||

35 ||

అమాత్యైర్బ్రాహ్మణైశ్చైవ తథా ప్రకృతిభిర్ఘృతః |

శ్రియా విరురుచే రామో నక్షత్రైరివ చంద్రమాః || 36

||

స పురోగామిభిస్తూర్యైస్తాలస్వస్తికపాణిభిః |

ప్రవ్యాహరద్భిర్ముదితైర్మంగళాని యయౌ వృతః ||

37 ||

అక్షతం జాతరూపం చ గావః కన్యాస్తథా ద్విజాః |

నరా మోదకహస్తాశ్చ రామస్య పురతో యయుః ||

38 ||

సఖ్యం చ రామః సుగ్రీవే ప్రభావం చానిలాత్మజే |

వానరాణాం చ తత్కర్మ రాక్షసానాం చ తద్బలం |

విభీషణస్య సంయోగమాచచక్షే చ మంత్రిణాం ||

39 ||

శ్రుత్వా తు విస్మయం జగ్మురయోధ్యాపురవాసినః

|| 40 ||

ద్యుతిమానేతదాఖ్యాయ రామో వానరసంవృతః |

హృష్టపుష్టజనాకీర్ణామయోధ్యాం ప్రవివేశ హ || 41

||

తతో హ్యభ్యుచ్చయన్పరాః పతాకాస్తే గృహే గృహే

|| 42 ||

ఐక్వాకాధ్యుషితం రంయమాససాద పితుర్గృహం ||

43 ||

అథాబ్రవీద్రాజసుతో భరతం ధర్మిణాం వరం |

అర్థోపహితయా వాచా మధురం రఘునందనః ||

44 ||

పితుర్భవనమాసాద్య ప్రవిశ్య చ మహాత్మనః |

కౌసల్యాం చ సుమిత్రాం చ కైకేయామభివాద్య చ ||

45 ||

యచ్చ మద్భవనం శ్రేష్ఠం సాశోకవనికం మహాత్ |

ముక్తావైడూర్యసంకీర్ణం సుగ్రీవాయ నివేదయ ||

46 ||

తస్య తద్వచనం శ్రుత్వా భరతః సత్యవిక్రమః |

పాణౌ గృహీత్వా సుగ్రీవం ప్రవివేశ తమాలయం ||

47 ||

తతస్తైలప్రదీపాంశ్చ పర్యంకాస్తరణాని చ |

గృహీత్వా వివిశుః క్షిప్రం శత్రుఘ్నీన ప్రచోదితాః ||

48 ||

ఉవాచ చ మహాతేజాః సుగ్రీవం రాఘవానుజః |

అభిషేకాయ రామస్య దూతానాజ్ఞాపయ ప్రభో ||

49 ||

సౌవర్ణాన్వానరేంద్రాణాం చతుర్ణాం చతురో ఘటాన్ |

దదౌ క్షిప్రం స సుగ్రీవః సర్వరత్నవిభూషితాన్ ||

50 ||

యథా ప్రత్యూషసమయే చతుర్ణాం సాగరాంభసాం |

పూర్ణైర్ఘట్టైః ప్రతీక్షధ్వం తథా కురుత వానరాః || 51

||

ఏవముక్తా మహాత్మానో వానరా వారణోపమాః |

ఉత్పేతుర్గగనం శీఘ్రం గరుడా ఇవ శీఘ్రగాః || 52

||

జాంబవాంశ్చ హనూమాంశ్చ వేగదర్శీ చ వానరః |

ఋషభశ్చైవ కలశాఙ్గాలపూర్ణానథానయన్ || 53

||

నదీశతానాం పంచానాం జలం కుంభేషు చాహరన్

|| 54 ||

పూర్వాత్సముద్రాత్కలశం జలపూర్ణమథానయత్ |

సుషేణః సత్త్వసంపన్నః సర్వరత్నవిభూషితం ||

55 ||

ఋషభో దక్షిణాత్తూర్ణం సముద్రాజ్జలమాహరత్ |

రక్తచందనశాఖాభిః సంవృతం కాంచనం ఘటం ||

56 ||

గవయః పశ్చిమాత్తోయమాజహార మహార్ణవాత్ |

రత్నకుంభేన మహతా శీతం మారుతవిక్రమః || 57

||

ఉత్తరాచ్చ జలం శీఘ్రం గరుడానిలవిక్రమః |

ఆజహార స ధర్మాత్మా నలః సర్వగుణాన్వితః || 58

||

తతస్తైర్వానరశ్రేష్ఠైరానీతం ప్రేక్ష్య తజ్జలం |

అభిషేకాయ రామస్య శత్రుఘ్నః సచివైః సహ |

పురోహితాయ శ్రేష్ఠాయ సుహృద్భ్యశ్చ న్యవేదయత్

|| 59 ||

తతః స ప్రయతో వృద్ధో వసిష్ఠో బ్రాహ్మణైః సహ |

రామం రత్నమయే పీఠే సహసీతం న్యవేశయత్ ||

60 ||

వసిష్ఠో వామదేవశ్చ జాబాలిరథ కాశ్యపః |

కాత్యాయనః సుయజ్ఞశ్చ గౌతమో విజయస్తథా ||

61 ||

అభ్యషించన్నరవ్యాఘ్రం ప్రసన్నేన సుగంధినా |

సలిలేన సహస్రాక్షం వసవో వాసవం యథా || 62

||

ఋత్విగ్భిర్బ్రాహ్మణైః పూర్వం కన్యాభిర్మంత్రిభిస్తథా |
యోదైశ్చైవాభ్యషించంస్తే సంప్రహృష్టాః సనైగమైః ||
63 ||

సర్వోషధిరసైర్దివ్యైర్దైవతైర్నభసి స్థితైః |
చతుర్భిర్లోకపాలైశ్చ సర్వైర్దేవైశ్చ సంగతైః || 64 ||

బ్రహ్మణా నిర్మితం పూర్వం కిరీటం రత్నశోభితం |
అభిషిక్తః పురా యేన మనుస్తం దీప్తతేజసం || 65
||

తస్యాన్వవాయే రాజానః క్రమాద్యేనాభిషేచితాః |
సభాయాం హేమక్లుప్తాయాం శోభితాయాం
మహాధనైః |
రత్నైర్నానావిదైశ్చైవ చిత్రితాయాం సుశోభనైః ||
66 ||

నానారత్నమయే పీఠే కల్పయిత్వా యథావిధి |

కిరీటేన తతః పశ్చాద్వసిష్ఠేన మహాత్మనా |

ఋత్విగ్భిర్భూషణైశ్చైవ సమయోక్త్యత రాఘవః ||

67 ||

చత్రం తు తస్య జగ్రాహ శత్రుఘ్నః పాండురం శుభం

|

శ్వేతం చ వాలవ్యజనం సుగ్రీవో వానరేశ్వరః |

అపరం చంద్రసంకాశం రాక్షసేంద్రో విభీషణః || 68

||

మాలాం జ్వలంతీం వపుషా కాంచనీం శతపుష్కరాం

|

రాఘవాయ దదౌ వాయుర్వాసవేన ప్రచోదితః ||

69 ||

సర్వరత్నసమాయుక్తం మణిరత్నవిభూషితం |

ముక్తాహారం నరేంద్రాయ దదౌ శక్రప్రచోదితః || 70

||

ప్రజగుర్దేవగంధర్వా నన్మతుశ్చాప్సరోగణాః |

అభిషేకే తదర్హస్య తదా రామస్య ధీమతః || 71 ||

భూమిః సస్యవతీ చైవ ఫలవంతశ్చ పాదపాః |

గంధవంతి చ పుష్పాణి బభూవూ రాఘవోత్సవే ||

72 ||

సహస్రశతమశ్వానాం ధేనూనాం చ గవాం తథా |

దదౌ శతం వృషాన్పూర్వం ద్విజేభ్యో మనుజర్షభః

|| 73 ||

త్రింశతోఽఽర్థిరణ్యస్య బ్రాహ్మణేభ్యో దదౌ పునః |

నానాభరణవస్త్రాణి మహర్థాణి చ రాఘవః || 74 ||

అర్కరశ్మిప్రతీకాశాం కాంచనీం మణివిగ్రహాం |

సుగ్రీవాయ స్రజం దివ్యాం ప్రాయచ్ఛన్మనుజర్షభః ||

75 ||

వైడూర్యమణిచిత్రే చ వజ్రరత్నవిభూషితే |

వాళిపుత్రాయ ధృతిమానంగదాయాంగదే దదౌ ||

76 ||

మణిప్రవరజుష్టం చ ముక్తాహారమనుత్తమం |

సీతాయై ప్రదదౌ రామశ్చంద్రరశ్మిసమప్రభం || 77

||

అరజే వాససీ దివ్యే శుభాన్యభరణాని చ |

అవేక్షమాణా వైదేహీ ప్రదదౌ వాయుసూనవే || 78

||

అవముచ్యాత్మనః కంఠాద్ధారం జనకనందినీ |

అవైక్షత హరీన్సర్వాన్భర్తారం చ ముహూర్ముహూః

|| 79 ||

తామింగితజ్ఞః సంప్రేక్ష్య బభాషే జనకాత్మజాం |

ప్రదేహి సుభగే హారం యస్య తుష్టాసి భామిని |

పౌరుషం విక్రమో బుద్ధిర్యస్మిన్నేతాని సర్వశః || 80

||

దదౌ సౌ వాయుపుత్రాయ తం హరమసితేక్షణా |

హనుమాంస్తేన హరేణ శుశుభే వానరర్షభః |

చంద్రాంశుచయగౌరేణ శ్వేతాభ్రేణ యథాఽచలః ||

81 ||

తతో ద్వివిదమైందాభ్యాం నీలాయ చ పరంతపః |

సర్వాన్కామగుణాన్వీక్ష్య ప్రదదౌ వసుధాధిపః ||

82 ||

సర్వవానరవృద్ధాశ్చ యే చాన్యే వానరేశ్వరాః |

వాసోభిర్భూషణైశ్చైవ యథార్హం ప్రతిపూజితాః ||

83 ||

విభీషణోఽథ సుగ్రీవో హనుమాన్ జాంబవాంస్తథా |

సర్వవానరముఖ్యాశ్చ రామేణాక్లిష్టకర్మణా || 84

||

యథార్థం పూజితాః సర్వైః కామై రత్నైశ్చ పుష్కలైః

|

ప్రహృష్టమనసః సర్వ జగ్మురేవ యథాగతం || 85

||

నత్వా సర్వ మహాత్మానం తతస్తే ప్లవగర్షభాః |

విసుష్టాః పార్థివేంద్రేణ కిష్కింధామభ్యుపాగమన్ ||

86 ||

సుగ్రీవో వానరశ్రేష్ఠో దృష్ట్వా రామాభిషేచనం |

పూజితశ్చైవ రామేణ కిష్కింధాం ప్రావిశత్పురీం ||

87 ||

[రామేణ సర్వకామైశ్చ యథార్థం ప్రతిపూజితః ||

విభీషణోఽపి ధర్మాత్మా సహ తైర్నైరృతర్షభైః |

లబ్ధ్వా కులధనం రాజా లంకాం ప్రాయాద్విభీషణః

|| 88 ||

స రాజ్యమఖిలం శాసన్నిహతారిర్మహాయశాః |

రాఘవః పరమోదారః శశాస పరయా ముదా || 89

||

ఉవాచ లక్ష్మణం రామో ధర్మజ్ఞం ధర్మవత్సలః ||

90 ||

ఆతిష్ఠ ధర్మజ్ఞ మయా సహేమాం

గాం పూర్వరాజాధ్యుషితాం బలేన |

తుల్యం మయా త్వం పితృభిర్ధృతా యా

తాం యౌవరాజ్యే ధురముద్వహస్వ || 91 ||

సర్వాత్మనా పర్యనునీయమానో

యదా న సౌమిత్రిరుపైతి యోగం |

నియుజ్యమానోఽపి చ యౌవరాజ్యే

తతోఽభ్యషించద్భరతం మహాత్మా || 92 ||

పొండరీకాశ్వమేధాభ్యాం వాజపేయేన చాసకృత్ |

అన్వైశ్చ వివిధైర్యజ్ఞైరయజత్పార్థివర్షభః || 93 ||

రాజ్యం దశసహస్రాణి ప్రాప్య వర్షాణి రాఘవః |

శతాశ్వమేధానాజప్తౌ సదశ్వాన్భూరిదక్షిణాన్ || 94

||

ఆజానులంబబాహుః స మహాస్కంధః ప్రతాపవాన్ |

లక్ష్మణానుచరో రామః పృథివీమన్వపాలయత్ ||

95 ||

రాఘవశ్చాపి ధర్మాత్మా ప్రాప్య రాజ్యమనుత్తమం |

ఈజే బహువిధైర్యజ్ఞైః ససుహృజ్ఞాతిబాంధవః || 96

||

న పర్యదేవన్విధవా న చ వ్యాలకృతం భయం |

న వ్యాధిజం భయం వాఽపి రామే రాజ్యం ప్రశాసతి

|| 97 ||

నిర్దస్యరభవల్లోకో నానర్థః కంచిదస్పృశత్ |

న చ స్మ వృద్ధా బాలానాం ప్రేతకార్యాణి కుర్వతే ||

98 ||

సర్వం ముదితమేవాసీత్సర్వో ధర్మపరోఽభవత్ |

రామమేవానుపశ్యంతో నాభ్యహింసన్పరస్పరం ||

99 ||

ఆసన్వర్షసహస్రాణి తథా పుత్రసహస్రిణః |

నిరామయా విశోకాశ్చ రామే రాజ్యం ప్రశాసతి ||

100 ||

రామో రామో రామ ఇతి ప్రజానామభవన్కథాః |

రామభూతం జగదభూద్రామే రాజ్యం ప్రశాసతి ||

101 ||

నిత్యపుష్పా నిత్యఫలాస్తరవః స్కంధవిస్తృతాః |

కాలే వర్షే చ పర్జన్యః సుఖస్పర్శశ్చ మారుతః ||

102 ||

బ్రాహ్మణాః క్షత్రియా వైశ్యాః శూద్రా లోభవివర్జితాః |

స్వకర్మసు ప్రవర్తంతే తుష్టాః స్వైరేవ కర్మభిః || 103

||

ఆసన్ప్రజా ధర్మరతా రామే శాసతి నాన్యతాః |

సర్వే లక్షణసంపన్నాః సర్వే ధర్మపరాయణాః ||

104 ||

దశ వర్షసహస్రాణి దశ వర్షశతాని చ |

భ్రాతృభిః సహితః శ్రీమాన్రామో రాజ్యమకారయత్ ||

105 ||

ధన్యం యశస్యమాయుష్యం రాజ్ఞాం చ
విజయావహం |

ఆదికావ్యమిదం త్వార్షం పురా వాల్మీకినా కృతం |
యః పఠేచ్ఛుణయాల్లోకే నరః పాపాద్విముచ్యతే ||
106 ||

పుత్రకామస్తు పుత్రాన్వై ధనకామో ధనాని చ |
లభతే మనుజో లోకే శ్రుత్వా రామాభిషేచనం ||
107 ||

మహీం విజయతే రాజా రిపూంశ్చాప్యధితిష్ఠతి |
రాఘవేణ యథా మాతా సుమిత్రా లక్ష్మణేన చ ||
108 ||

భరతేనేవ కైకేయీ జీవపుత్రాస్తథా స్త్రియః |

భవిష్యంతి సదానందాః పుత్రపౌత్రసమన్వితాః ||

109 ||

శ్రుత్వా రామాయణమిదం దీర్ఘమాయుశ్చ విన్దతి |

రామస్య విజయం చైవ సర్వమక్లిష్టకర్మణః || 110

||

శృణోతి య ఇదం కావ్యమార్షం వాల్మీకినా కృతం |

శ్రద్ధధానో జితక్రోధో దుర్గాణ్యతితరత్యసౌ || 111 ||

సమాగమం ప్రవాసాంతే లభతే చాపి బాంధవైః |

ప్రార్థితాంశ్చ వరాన్సర్వాన్ప్రాప్నుయాదిహ

రాఘవాత్ || 112 ||

శ్రవణేన సురాః సర్వే ప్రీయంతే సంప్రశృణ్వతాం |

వినాయకాశ్చ శాంయంతి గృహే తిష్ఠంతి యస్య వై

|| 113 ||

విజయేతి మహీం రాజా ప్రవాసీ స్వస్తిమాన్వజేత్ |
స్త్రియో రజస్వలాః శ్రుత్వా పుత్రాన్
సూయురనుత్తమాన్ || 114 ||

పూజయంశ్చ పఠంశ్చేమమితిహాసం పురాతనం |
సర్వపాపాత్ప్రముచ్యేత దీర్ఘమాయురవాప్నుయాత్
|| 115 ||

ప్రణంయ శిరసా నిత్యం శ్రోతవ్యం క్షత్రియైర్ద్విజాత్ |
ఐశ్వర్యం పుత్రలాభశ్చ భవిష్యతి న సంశయః ||
116 ||

రామాయణమిదం కృత్స్నం శృణ్వతః పఠతః సదా |
ప్రియతే సతతం రామః స హి విష్ణుః సనాతనః ||
117 ||

ఆదిదేవో మహాబాహుర్హరిర్నారాయణః ప్రభుః |

సాక్షాద్రామో రఘుశ్రేష్ఠః శేషో లక్ష్మణ ఉచ్యతే || 118

||

కుటుంబవృద్ధిం ధనధాన్యవృద్ధిం

స్త్రీయశ్చ ముఖ్యాః సుఖముత్తమం చ |

శృత్వా శుభం కావ్యమిదం మహార్థం

ప్రాప్నోతి సర్వాం భువి చార్థసిద్ధిం || 119 ||

ఆయుష్యమారోగ్యకరం యశస్యం

సౌభ్రాతృకం బుద్ధికరం సుఖం చ |

శ్రోతవ్యమేతన్నియమేన సద్భి-

-రాఖ్యానమోజస్కరమృద్ధికామైః || 120 ||

ఏవమేతత్పురావృత్తమాఖ్యానం భద్రమస్తు వః |

ప్రవ్యాహరత విస్రబ్ధం బలం విష్ణోః ప్రవర్ధతాం || 121

||

దేవాశ్చ సర్వే తుష్యంతి గ్రహణాచ్ఛ్రవణాత్తథా |

రామాయణస్య శ్రవణాత్తుష్యంతి పితరస్తథా || 122

||

భక్త్యా రామస్య యే చేమాం సంహితామృషిణా
కృతాం |

లేఖయంతీహ చ నరాస్తేషాం వాసస్త్రివిష్టపే || 123

||

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే
చతుర్వింశతీసహస్రికాయాం సంహితాయాం
యుద్ధకాండే శ్రీరామపట్టాభిషేకో నామ
ఏకత్రింశదుత్తరశతతమః సర్గః || 124 ||